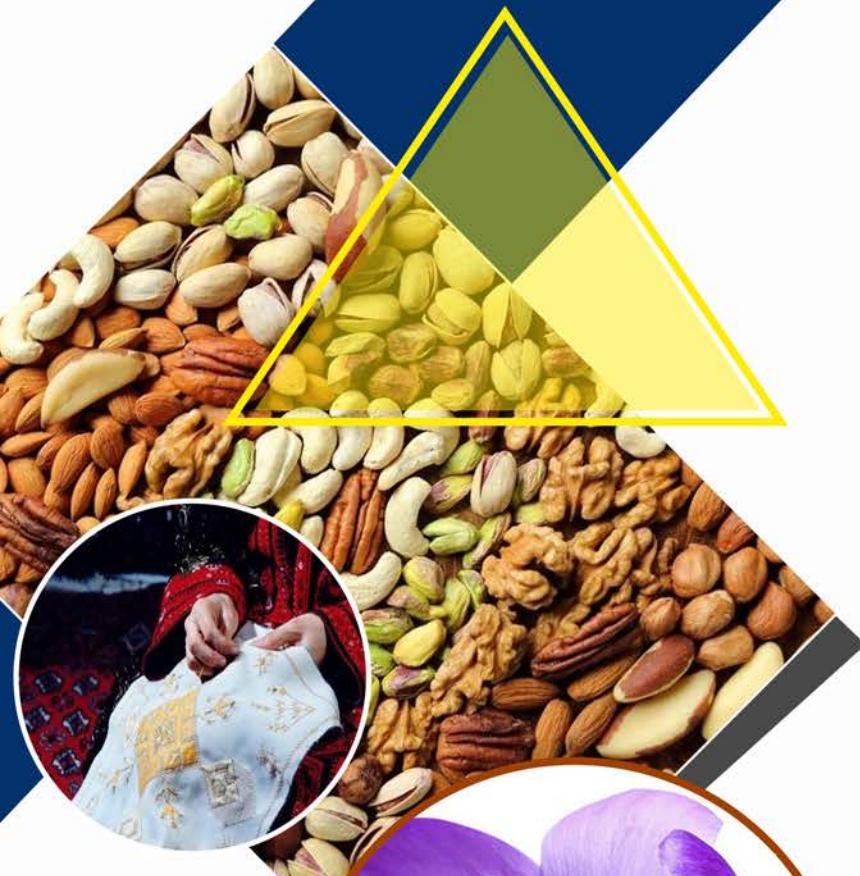

سوداگری

د سوداگری وزارت اقتصادی، تولنیزه، علمی او فرهنگی در میاشتی برشنایی خپرونه

ساختمان جدید آمریت وزارت صنعت و تجارت در ولایت...

سرطان، اسد، سبله

هفتمین جلسه سطح عالی کمیته بین الوزارتخانه ...

د ننگرهار ولایت د شیخ مصری او جمعه محمد محمدی صنعتی...

صاحب امتیاز: وزارت صنعت و تجارت

مدیر مسؤول: نصیر احمد زاخیل

هیئت تحریر: مهدی نیکزاد، یونس
شفق، مجیب الله روان نبی زاده و
عبدالصبور صابر

گزارشگر: محمد رضا محمدی و لیلما
ولی زاده

گرافیک: مهدی نیکزاد

عکاس: محمد شعیب قادری

ترجمان: مصطفی نوری

فهرست

الف.....سرلیک

۱.....ساختمان جدید آمریت وزارت صنعت و تجارت.....	سرلیک
۲.....دخصوصی سکتور خلورمی کاری دلی(پرایسک) شپرمه ناسته تر سره شو.....	
۳.....اشتراك معين وزارت صنعت و تجارت در گفتمنان ملي در ولايت باميان.....	
۴.....د ننگرهار ولايت د شيخ مصری او جمعه محمد محمدي صنعتي پارکونو ته د بريښنا رسونی د هوکره ليک لاسليک.....	
۵.....خصوصی سکتور د پراختیا د اجرایي کمیته(پرایسک) دريمی کاري دلی لسمه ناسته ترسره شو.....	
۶..... هيئت رهبری و کارمندان وزارت صنعت و تجارت از سوی شورای مرکزی اتحادیه صنفی تقدیرشد.....	
۱۳.....جلسه ايجاد اتاق زراعت و مالداری برگزار شد.....	جلسه ايجاد اتاق زراعت و مالداری برگزار شد.....
۱۶-۱۵.....شعر و ادب.....	شعر و ادب.....
۱۹ - ۱۷.....چابهار و آينده اقتصاد افغانستان.....	چابهار و آينده اقتصاد افغانستان.....
۲۰.....هفتمين جلسه سطح عالي کمитеه بين الوزارتى سازمان.....	هفتمين جلسه سطح عالي کمитеه بين الوزارتى سازمان.....
۲۳ - ۲۱.....راه لاجورد.....	راه لاجورد.....
۲۶ - ۲۴.....هفته صنعت؛ رشد تولیدات داخلی و بسته های جدید حمایتی حکومت.....	هفته صنعت؛ رشد تولیدات داخلی و بسته های جدید حمایتی حکومت.....
۲۷.....تجارت از ديدگاه حضرت محمدص.....	تجارت از ديدگاه حضرت محمدص.....
۲۹ - ۲۸.....افغانستان به نقطه وصل و چهار راه ترانزيت منطقه بي بدل مي شود.....	افغانستان به نقطه وصل و چهار راه ترانزيت منطقه بي بدل مي شود.....

سر لیک

د هیواد د اقتصادي ستونزو اصلي حل لاره، د خارجي او داخلی پانګونو د جلبلو لپاره زمينه برابرول او له داخلی تولیداتو ملاتر دی، چې کولای شي دوامداره کاري فرصت او اقتصادي وده تضمین کړي.
د یادونی ور ده چې په جنگ خپلو هیوادونو کي د سوداګرۍ او کاري فرصت لپاره ور زمينه برابرول، اسانه کار نه دی.

جګره په دولتي او خصوصي سکتور خپلي اغیزی لري، د کدوالي او تاوټريخوالي په تاثير انساني خواک کمیري؛
نهادونه او بنستونه نېږيري او په نتیجه کي پورونو ته د لاسرسی ستونزه نخته راخي.
افغان دولت د اقتصادي او خصوصي سکتور د ودی لپاره پانګه اچوونکو ته د ور چاپېریال را مينځته کول د
لومړیتوب لرونکو، عامه او تولیز ګدون په پروګرامونه د بروکسل کنفرانس(2016 کال، اکتوبر میاشت) په جريان
کي نړیوالی تولنى ته ور وپېژندل شو.

د پانګي اچوني او سوداګرۍ اړوند مقرراتو اصلاح کول مرسته کوي چې، د پانګي جلبلو او خصوصي سکتور د
ودی لپاره ور چاپېریال رانځته کري، نوموري اصلاحات د سوداګرۍ بازار په بنه، د سوداګریز جواز ورکولو د
پروسې اسانтиما او قوت، د بریښنا انرژۍ او ساختماني جواز اخستلو پروسې شفافیت تضمینوي.

د خو وروستيو کلونو په جريان کي افغان حکومت مقرراتي اصلاحات په پېنځو برخو کي تطبیق کړي دي. دي برخه
کي د سوداګرۍ پیل لپاره د کار اجازت نامه اخستل دي؛ چې پر اساس يې افغانستان د 2017 کال نړیوالی درجه
بندی په خېرنه کي د 190 هیوادونو په مینځ کي دوه څلويښتم مقام تر لاسه کر هم شاملېږي.

بله برخه چې افغان حکومت اصلاحات په کي راوستلي د قرضي ورکولو پروسه ده، چې د 2017 کال په نړیواله
درجه بندی کي افغانستان د 190 هیوادونو په مینځ کي 101 مقام نیولی دي.

افغان دولت دغه مهمي هڅي په تیرو درې کلونو کي ترسره کړي دي، د اقتصاد د عالي شورا چې اقتصادي سکتور
ته د خدمات وراندي کولو او اسانтиرا راوستلو په هدف جور شوی دي د تیرو درې کلونو په جريان په لاندي برخو کي
خدمات وراندي کړي دي:

• د صنعت او سوداګرۍ وزارت په چوکات کي د پانګه اچوني او سوداګریزو جوازونو ورکول او د ثبت واحد
مرکزي ایجاد.

• د پانګي اچوني او سوداګریزو جوازونو د مودي زیاتولى له یو کال درېپو کلونو ته او د جواز اخستلو پروسې
لنډون.

• د اقتصاد د عالي شورا په مرسته د سوداګرۍ شپرو برخو ته لوړیتوب او ددي برخو تایید د 2017 کال لپاره(د
کار او کسب پیل، مالیې ورکول، بانکي قرضي، بریښنا ته لاسرسی، حل و فصل ورشکستګي او له بندرونو اخوا
سوداګرۍ) چې په کابینه کي منل شوی ده.

افغانستان په خپلو موخو کي بریالی شو تر خو په 2015 کال کي د نړیوال سوداګریز سازمان غړیتوب لاسته
راوري.

په دی سازمان کي د افغانستان غړیتوب د دی سبب کېږي چې زمونږ هیواد د سوداګریزو منازعاتو حل، سوداګریزو
تونکو ترانزيت او نړیوالو بازارونو ته د لاسرسی په برخه کي اسانтиرا ته نړدي کړي دي. تر اوسه 17 تقنيي سندونه
د دی سازمان له غوبنټنو سره د یو شان والي په برخه کي توشیح شوی دي.

د دی تر خنګ د چابهار بندر بیا پرانسته، د لاچورد لاري د هوکړه لیک لاسلیک، د آقیني د ریل پتلی پرانسته او له
هند سره له هوایي دهليزونو ګته اخسته نوو ترانزيتی لارو ته زمونږ د سوداګر و د لاسرسی سبب شوی ده او هغه
هوکړه لیک چې په وروستيو کي د ترکمنستان او ازبکستان له هیوادونو سره لاسلیک شوی دي د لکښتونو، وخت،
ترانزيتی او سوداګریزو ستونزو کي کموالی راغلی دي.

ساختمان جدید آمریت وزارت صنعت و تجارت در ولایت زیبای پروان افتتاح شد.

این آمریت تاکنون بیش از صد جواز تجاری را به سرمایه گذاران پروان توزیع کرده و پس از این خدمات به گونه بهتر ارایه خواهد شد.

همچنان در دیدار محترم اجمل احمدی سرپرست وزارت صنعت و تجارت با بازارگانان ولایت پروان برای حل چالشهای عمدۀ شان در بخش های صادرات میوه تازه و سکتور معادن یک پالیسی منظم ساخته می‌شود.

څلورمي کاري ډلي(پرایسک) شپړمه ناسته تر سره شوه

د څلورمي کاري ډلي شپړمه ناسته دوشنبې د ۱۳۹۸ کال د زمرې په ۷ مه نیټه د صنعت او سوداګرۍ وزارت د سوداګریزو چارو د مرستیالي اغلي مقدسه یورش په مشری او د کابل بnarوالی، بریښنا ریاست، د پانګي اچونی او سوداګرۍ خونی، د بنخو د سوداګرۍ خونی، د مالیي وزارت د نمایندگانو او د صنعت او سوداګرۍ وزارت د سکتوری ریاستونو د رییسانو په ګدون د دی وزارت د غوندو په تالار کي تر سره شوه. پدي ناسته کي څلورمي کاري ډلي د ۵/۵۰ برنامې له پرمختګونو او په راتلونکو میاشتو کي د خصوصي سکتور د پراختیا لپاره په اصلاحی ګرنو بحث او خبری وکړي.

اشتراك معين وزارت صنعت و تجارت در گفتمان ملي حکومتداری محلی در ولایت باميان

گفتمان ملي حکومتداری محلی با ميزبانی مقام ولایت باميان به منظور تبادل تجارب و دانش در راستاي بهبود حکومتداري محلی، برای دو روز برگزار شد. در اين گفتمان پاليسى حکومتداري محلی يا حکومتداري شهروند محور، كه نقشه‌ي راه برای اصلاحات ادارات محلی است، مورد بحث، بررسی و تبادل نظر قرار گرفتند. محترم اجمل حميد عبدالرحيمزى، معين وزارت صنعت و تجارت درين گفتمان ملي اشتراك و ضمن بيان نمودن نقش صنعت و تجارت در حکومتداري محلی، در مورد بلند رفتن صادرات، بيلانس تجارت، مبارازه با فساد، سهولت هاي تجارتى، اهميت ايجاد پارك هاي صنعتى و موارد مهم ديگر سخنرانى نمود. بخش دوم اين گفتمان، پنل بهبود حکومتداري محلی بود که آقای عبدالرحيمزى به عنوان عضو پنل صحبت كرده و به پرسش هاي شركت كنندگان پاسخ ارايه نمود. قابل ياد آوريست که درين گفتمان معين ارگانهای محل، واليان قندھار، لغمان، معاون والي ولایت غور و نمایندگان برخی وزارت ها نيز اشتراك در مورد حکومتداري محلی و اهميت آن صحبت نمودند.

د ننګرهار ولايت د شيخ مصری او جمعه محمد محمدی صنعتی پارکونو ته د بريښنا رسونی د هوکره ليک لاسليک

د ننګرهار ولايت د شيخ مصری او جمعه خان محمدی صنعتی پارکونو ته په لوړي او دوهم فازونو د بريښنا رسونی هوکره ليک د صنعت او سوداګرۍ وزارت د سرپرست بناغلي اجمل احمدی، د بريښنا شرکت ريس بناغلي امان الله غالب او یو شمیر صنعت کارانو او پانګه اچونکو په شتون په صنعت او سوداګرۍ وزارت کي لاسليک شو.

د دي هوکره ليک پر اساس، د بريښنا شرکت صنعت کارانو ته له مناسب ولتاژ سره دوامداره بريښنا په واک کي ورکوي.

خصوصي سکتور د پراختيا د اجرائي کميتي(پراسيک) دريمى کاري دلي لسمه ناسته ترسره شوه

د صنعت او سوداگرى وزارت د صنایع او خصوصي سکتور د پرمختيا مرستيال بناغلي ظهورالدين شيرزاده په مشرى او د دې دلي د غرو په ګډون ددي وزارت د غوندو په تالار کي تر سره شوه.

په دې جلسه کي د پانګي اچونی هخونی کخوري، د کوچنيو او منځنيو تشبيثاتو د ملي کرنلاري د پرمختگ راپور وړاندی کولو، د هخونکو ریاستونو او مدیریتونو تر مینځ د اريکو د خونديتوب په اړه د یوې کرنلاري په طرحی او نورو ارونده چارو بحث او خبری وکړي.

د خصوصي سکتور د پراختيا کميتي دريمى کاري دلي د صنعت او سوداگرى وزارت ، ماليي وزارت او د سوداگرى او صنایع خونو د ریاست لاندی خپل فعالیت کوي چي د داخلی او خارجي پانګي اچونی د جذب، د PSD استراتېژي د پرمختگ ، دولتی او خصوصي مشارکت ته د زميني مساعدولو او د نويو کسبونود پېيل په اړه ېي بحثونه راخرخي.

هیئت رهبری و کارمندان وزارت صنعت و تجارت از سوی شورای مرکزی اتحادیه صنفی کارگران افغانستان تقدیر شد.

این برنامه با حضور داشت محترم اجمل حمید عبدالرحیمزی معین امور مالی و اداری و سرپرست وزارت صنعت و تجارت در سالون کنفرانس های این وزارت برگزار گردیده، محترم اجمل احمدی سرپرست وزارت صنعت و تجارت و مشاور ارشد رئیس جمهور در امور مالی و بانکداری، محترم حاجی رحم الدین حاجی آغا رئیس بورد عالی مشورتی متشبثین، روساء و کارمندان این وزارت به دلیل حمایت از حقوق کارگران و انجام کارشایسته از سوی شورای مرکزی اتحادیه صنفی کارگران افغانستان تقدیر شدند.

محترم اجمل حمید عبدالرحیمزی معین امور مالی و اداری و سرپرست وزارت صنعت و تجارت با بیان اولویت های کاری وزارت صنعت و تجارت گفت که هیئت رهبری وزارت همواره تلاش کرده تا از حقوق کارگران این وزارت دفاع کرده و زمینه مناسب کاری، ارتقاء ظرفیت، رعایت جندر در استخدام کارمندان جدید و سهولت های کاری در انجام وظایف را برای کارمندان وزارت صنعت و تجارت فراهم نمایند.

محترم عبدالرحیمزی همچنین افزود که رسیدگی به مشکلات کارمندان و ایجاد فضای مناسب کاری و استخدام کادرهای جوان بر اصل شایسته سالاری از اولویت های کاری هیئت رهبری وزارت صنعت و تجارت می باشد.

در اخیر این برنامه، تقدیرنامه ها به هیئت رهبری، رئیس بورد عالی مشورتی متشبثین، روساء و کارمندان وزارت صنعت و تجارت توزیع گردید.

د کارموندنی ودي او دوامداره اقتصادي پرمختياد رهبري کميتي غونده ترسره شوه

سکتور او صنایعو مرستیال بساغلي ظهورالدين شيرزاده او د دوامداره اقتصادي برنامي د پرمختياد او د المان د همکاري دفتر د کار زياتولي مشر بساغلي رابرت ويلهلم گلاس په واسطه په افغانستان کي لاسلیک شو.

دا غونده د صنعت او سوداگري وزارت د خصوصي سکتور د پرمختياد او صنایعو مرستیال بساغلي ظهورالدين شيرزاده، بساغلي رابرت ويلهلم گلاس د دوامداره اقتصادي برنامي د پرمختياد او د المان د همکاري دفتر د کار زياتولي مشر او د افغان بنهو د صنایعو او سوداگري خوني مشری آغلی منیزه وافق، د پانگي اچوني او سوداگري خوني د پاليسي جورو لو مرستیال بساغلي شفيق عطيي او د صنعت او سوداگري وزارت د ريسانو په گد صدارت د کابل په سرينا هوتيل کي تر سره شوه.

پدي ناسته کي په افغانستان کي د کارموندنی ودي او دوامداره اقتصادي پراختياد، د منځي او کوچني سوداگري در اتلونکي ودي په پلانونو او ستراتيزي په اړه بحث او خبری وشوي.

د غوندي په وروستيو کي د صنعت او سوداگري وزارت او د المان فدرالي جمهوريت ترمينج د دوه اړخيزه همکاري پريکره ليک د کوچنيو سوداگرو او سوداگري، د کارموندنی ودي او دوامداره اقتصادي پرمختياد ودي په اړه د صنعت او سوداگري وزارت د خصوصي

فصل نامه شماره سوم سال 1398

گشايش نمايشگاه قالين شنин چين با حضور ۱۷ شركت برتر سكتور قالين افغانستان

اين نمايشگاه با حضور ۱۷ شركت برتر سكتور قالين افغانستان از تاريخ ۱۶ اسد ۱۳۹۸ خورشيدی مطابق به ۷ اگست ۲۰۱۹ ميلادي در شهر شنين کشور چين به مدت پنج روز گشايش يافت.

در اين نمايشگاه ۱۷ شركت سكتور قالين افغانستان به همکاري رياست نمايشگاه وزارت صنعت و تجارت در ۲۰ غرفه و ۲۰۰ مترمربع ساحه نمايشگاهی توليدات قالين کشور به نمايشگاه می گذارند.

نمایشگاه قالین شنین کشور چین هر سال با حضور نمایندگان سکتور قالین افغانستان در شهر شنین برگزار می شود.

جلسه ایجاد اتاق زراعت برگزار شد

این جلسه که قبل از ظهر امروز پنجشنبه ۱۷ اسد ۱۳۹۸ تحت ریاست محترم ظهورالدین شیرزاده معین انکشاف سکتور خصوصی و صنایع وزارت صنعت و تجارت در دفتر کارشان برگزار شده بود، صنعت کاران سکتور زراعت روی ایجاد اتاق زراعت، انتخابات آن در کابل و پنج ولایت دیگر با معینین انکشاف سکتور خصوصی و صنایع این وزارت بحث و تبادل نظر کردند.

محترم ظهورالدین شیرزاده معین انکشاف سکتور خصوصی و صنایع وزارت صنعت و تجارت با تاکید بر برگزاری انتخابات اتاق زراعت در کابل و پنج ولایت دیگر گفت که طرح تشکیل اتاق متذکره از سوی شورای وزیران و کابینه دولت جمهور اسلامی افغانستان تصویب شده و جلالتماب رئیس جمهور هم به وزارت صنعت و تجارت هدایت داده تا هرچی عاجل اتاق زراعت تشکیل و انتخابات آن برگزار شود.

قابل یادآوری است که براساس قانون جدید اتاق ها، سکتورهای کلیدی و مختلف می تواند اتاق جداگانه داشته و فعالیت سکتورشان را مدیریت و رهبری نمایند.

د افغانستان د بنخو د سوداګری او صنایعو خونی د رهبری پلاوی د تاکنو دوهمه عمومي غونډه جوره شوه

صنعتي روپه پام کي نیول، د خصوصي سکتور پرمختیا، له هبواهه د باندي 25 او د هبواهه دننه 15 نندارتونونو کي تر 231 څخه دېرو بنخو ګدون، د کابل په دوو برخو کي د اوونی جمعه بازارونه، له هبواهه د باندي د شپرو او په هبواهه کي دننه د زده کړو د اوو دورو جورول او له هبواهه د باندي په دیارلس کنفرانسونو کي 160 بنخو ته د زمیني برابرول د بنخو د صنایعو د پرمختګ او تقویي په برخه کي له مهمو لاسته راورنو څخه شمېرل کېږي. د افغانستان د بنخو د سوداګری او صنایعو خونه د هبواهه اقتصاد د عالي شورا په تائید سره په 2017 کال کي خپل کار پېيل کر. د افغانستان د بنخو د سوداګری خونی د رهبری پلاوی لومړي تاکني د 2017 کال د اکتوبر پر دوهمه تر سره شوي چې د هغه تاکنو په ترڅ کي 11 تتو بریالیو سوداګرولو بنخو د بنخو د سوداګری خونی د غړو لخوا دیوی غونډي په ترڅ کي او د یوی شفافې پروسې په پایله کي تاکل شوي وي. د افغانستان د بنخو د سوداګری او صنایعو خونی رهبری پلاوی د حکومت د اطلاعاتو او رسنیو مرکز د غوندو او مطبوعاتي پروګرامونو په برخه کي د همکاريوله امله د حکومت د اطلاعاتو او رسنیو مرکز سرپرست فیروز بشري ته د ستاینليک په ورکولو سره مننه وکړه.

پدې ناسته کي د اقتصاد وزير بناغلی مصطفی مسټور، د صنعت او سوداګری وزارت معین او سرپرست بناغلی اجمل حميد عبدالرحمیزی، د سوداګری او صنایعو وزارت معین، د بنخو چارو وزارت معین، د هبود د لمړۍ مېرمنې د دفتر ارشد سلاکار، دیارلمان غرو، د افغانستان د بنخو د سوداګری او صنایعو خونی د رهبری پلاوی پخوانیو غرو، او د 200 په شاوخوا کي سوداګرولو بنخو له کابل او ولايتونو څخه برخه اخپستي وه. د بنخو د سوداګری او صنایعو خونی د رهبری پلاوی ریيس افسانی رحیمي وویل: د بنخو د سوداګری او صنایعو خونی په نوي اساسنامه کي د خونو د تنظيم د نوي قانون پر بنیاد د رهبری پلاوی لپاره یوه دری کلنې دوره ضروري ده، هغې زیاته کړه چې د سوداګری خونی د اساسنامې پر اساس د بنخو د سوداګری خونی د مشری لپاره 15 څوکی باید شتون ولري او د نوموري څوکی د تر لاسه کولو لپاره 19 سوداګری بنخو په خپلو منځونو کي سیالي کوي. نوموري تاکني د تاکنو د خپلواك کمپسیون، د سوداګری او صنایعو وزارت او د رنو او عدلانه تاکنو د خار موسسي په تخنیکي مرسته او خارنې ترسره کېږي. د افغانستان د بنخو د سوداګری خونه په دوو کلونو او خو میاشتو کي پام ور لاسته راورنې لري چې له دي دلي په 2017 میلادي کال کي د 31 پروګرامونو په لاره اچول هم شامل دي چې پدې کي نندارتونونه، په هبواهه کي دننه او له هبواهه د باندي سمينارونه، کنفرانسونه او د حقوقی معلوماتو ورکولو په غونډو کي د هبواهه د ولايتونو کابل، بلخ، هرات او کندهار څخه د 500 څخه زیاتو بنخو ګدون یادولی شو. ملي تدارکاتو اداري لخوا په 2018 کال کي د بنخو لپاره پر پالیسيو کي 5 سلنې تغيرات، د بنخو د وړو او منځيو تشباثتو په برخه کي د 20-15 سلنې

کمپ نمایشگاهی وزارت صنعت و تجارت در جشن صدمین سالگرد استقلال کشور گشایش یافت

فصل نامه شماره سوم سال 1398

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت صنعت و تجارت

هفته نامه الکترونیکی وزارت صنعت و تجارت یکساله شد

همانا اطلاع رسانی یکی از اولویت های وزارت صنعت و تجارت بوده، ریاست اطلاعات و ارتباط عامه این وزارت جهت اطلاع رسانی بهتر به مردم عزتمند کشور در سال ۱۳۹۷ اقدام به ایجاد هفته نامه الکترونیکی نمود.
که توسط آمریت اطلاعات عامه دیزاين، تدوین و در آخر هر هفته از طریق وبسایت و صفحات اجتماعی نشر میگردد.
برعلاوه اخبار وزارت صنعت و تجارت دو خبر تجاری جهان به زبان های دری، پشتو و انگلیسی نیز در این هفته نامه گنجانیده میشود.

فصل نامه شماره سوم سال ۱۳۹۸

جلسه ایجاد اتاق زراعت و مالداری برگزار شد

جلسه ایجاد اتاق زراعت و مالداری تحت ریاست محترم ظهورالدین شیرزاده معین انکشاف سکتور خصوصی و صنایع وزارت صنعت و تجارت و با اشتراک هیئت مدیره اتحادیه زراعت و مالداری و روسای سکتوری وزارت صنعت و تجارت برگزار شد. در این جلسه روی تعیین هیئت مدیره موقت اتاق زراعت و مالداری تا برگزاری انتخابات آن اتاق بحث و تبادل نظر صورت گرفت. محترم ظهورالدین شیرزاده معین انکشاف سکتور خصوصی و صنایع وزارت صنعت و تجارت با تاکید بر برگزاری انتخابات اتاق زراعت و مالداری گفت که هیئت مدیره موقت اتاق موظف است تا زمینه را برای انتخابات هیئت مدیره این اتاق در کابل و ولایات فراهم کند.

Date	Province
AWCCI	
August 8	Kabul
ACCI	
August 25	Bamyan
August 26	Nimroz
August 27	Andkhoi, Herat, Parwan
August 28	Paktika and Nangarhar
August 29	Jawzjan, Badghis, Helmand, and Badakhshan
August 31	Paktia, Laghman, Kapisa
September 1	Balkh, Farah, Kandahar, and Takhar
September 2	Khost, Kunar, and Panjshir
September 3	Faryab, Speen Boldak, and Kunduz
September 4	Ghazni, Maidan Wardak
September 5	Kabul
September 11-12	High Council-CBD
ACIM	
August 26	Nangarhar
August 27	Balkh
August 29	Khost
August 31	Paktia
September 2	Herat
September 4	Kabul
--	Kandahar
September 7	High Council-CBD (Central Board of Directors)

انتخابات هیئت مدیره اتاق تجارت ولايت باميان برگزار شد

انتخابات هیئت مدیره اتاق تجارت ولايت باميان امروز با اشتراك ۱۱۹ تن از تاجران و سرمایه گذاران اين ولايت در شهر باميان برگزار شد. در اين انتخابات هفت تن با بدست آوردن بلندترین آراء به حيت اعضاي هیئت مدیره اتاق تجارت ولايت باميان انتخاب شدند که اين هفت تن در آينده نزديك رئيس و معاون اين اتاق را انتخاب خواهند کرد. قابل يادآوري است که انتخابات اتاق تجارت افغانستان در ولايات و مرکز بانظارت وزارت صنعت و تجارت و کميسيون مستقل انتخابات افغانستان برگزار می شود.

نامه شماره سوم سال ۱۳۹۸

شاعر و مولانا

بشنو از نی چون حکایت می‌کند	واز جدایی‌ها شکایت می‌کند
سینه خواهم شرحه شرحه از فراق	تا بگویم شرحه درد اشتیاق
آدمی فربه شود از راه گوش	جانور فربه شود از حلق و نوش
آدمی مخفی است در زیر زبان	این زبان پرده‌است بر درگاه جان
آزمودم مرگ من در زندگی است	چون رهم زین زندگی، پایندگی است
آفت ادراک آن حال است و قال	خون به خون شستن محال است و محال
آب کم جو تشنگی آور بدست	تا بجوشد آبت از بالا و پست
آنچه اندر آینه بیند جوان	پیر اندر خشت بیند بیش از آن
از پی هر گریه آخر خنده ایست	مرد آخرین مبارک بندۀ ایست
از محبت، نار نوری می‌شود	وز محبت، دیو حوری می‌شود
ای خنک آن را که پیش از مرگ مرد	یعنی او از اصل این زربوی برد
مرگ تبدیلی که در نوری روی	نه چنان مرگی که در گوری روی
ای که تو از ظلم چاهی می‌کنی	از برای خویش دامی می‌تنی
این جهان کوهاست و فعل ما ندا	باز گردد این نداها را صدا
پا تهی گشتن به است از کفش تنگ	رنج قربت به که اندر خانه جنگ
پس کلوخ خشک در جو کی بود؟	ماهیی با آب، عاصی کی شود؟
پیش چشمت داشتی شیشه کبود	زان جهت عالم کبودت می‌نمود
پیش مؤمن کی بود این قصه خوار	قدر عشق گوش، عشق گوشوار
تا که احمق باقی است اندر جهان	مرد مفلس کی شود محتاج نان
تیغدادن در کف زنگی مست	به که آید علم، ناکس را بدست
چون ز خود رستی همه برهان شدی	چون که گفتی بندهام سلطان شدی

اندرز ها

از معاشرت با کسی که قادر به حفظ اسرار و رموز زندگی خود نیست، پرهیز نما. **افلاطون**

از موفقیت دیگران همان قدر خوشحال باش که از موفقیت خودت خشنود می شوی. **کریستین لارسون**

از نشانه های جوانمردی این است که به دیگران احترام بگذاریم، حتی اگر فایده ای برایمان نداشته باشد. **ویلیام میکپیس**

از هزینه های کوچک غیر ضروری بر حذر باشید زیرا یک سوراخ کوچک موجب غرق شدن یک کشتی بزرگ می شود. **بنیامین فرانکلین**

استراحت خوب بهتر از غذای خوب است. **ویکتور پوش**

اشتباه را تصحیح نکردن خود اشتباه دیگری است. **کنفوسیوس**

اشتباه نیز جزئی از زندگی است، پس وقت خودت را تلف نکن و خودت را به خاطر اشتباه های گذشته سرزنش نکن. **برادلی تروگلید**

اشخاص بزرگ و نامی به کوه مانند. هر چه به ایشان نزدیکتر شوی بیشتر عظمت و ابهت آنان معلوم می گردد و مردم پست و دون همت، شراب را مانند که چون کمی به آنان نزدیک گردی بزودی پستی و ناچیزی خود را بر تو آشکار سازند. **گوته**

اشخاص عاقل و با اخلاق هرگز کلامی بر زبان نمی آورند که احساسات دیگران را جریحه دار سازند.
اسمایلز

اصل و نسب مرد وقتی مشخص می شود که آنها بر سر مسائل کوچک با هم مشکل پیدا کنند. **شاو**

اصیل بودن سعادت است اما بهتر آنست که رفتار مانوعی باشد که احتیاج به پرسشی از اصل ما نباشد. **لابرویر**

اعتراف کردار بد، آغاز انجام کردار نیک است. **اوگوستین**

هند، ایران و افغانستان دو روز پیش موافقت نامه توسعه بندر چابهار در تهران را امضا کردند. این موافقتنامه، یکی از مهمترین گام‌های است که این سه کشور در راستای تقویت همکاری‌های مشترک اقتصادی منطقه بود. افغانستان، اما به عنوان یکی از اقتصادهای ضعیف در منطقه، امیدوار است تا از طریق تقویت همکاری‌های مشترک اقتصادی مناسبات اقتصادی و سیاسی منطقه از اهمیت استراتژیک بروخوردار است و می‌تواند در باز کاهش وابستگی به منابع مالی جهانی، فراهم سازد. چابهار، به لحاظ سیاسی و اقتصادی، ظرفیت تبدیل شدن به یکی از مهم‌ترین قطب‌های ترانزیتی در منطقه را دارد. روابط نسبتاً کم تنوع سیاسی بین سه کشور دخیل در این پیروزه و مؤثربودی اقتصادی آن، اجرایی شدن این پیروزه را بیشتر از هر زمان دیگر ممکن ساخته و بدون تردید، می‌تواند باعث تغییرات شگرف در مناسبات سیاسی منطقه شود.

اهمیت چابهار برای افغانستان

همواره یکی از دغدغه‌های جدی افغانستان دسترسی به بنادر آبی بوده است. افغانستان تا فعلاً از طریق بندر کراچی و بندر عباس به آبهای بین‌المللی وصل می‌شود. این دو بندر، خصوصاً بندر کراچی، به دلیل همکاری نکردن پاکستان، هزینه حمل و نقل و دسترسی به بازارهای جهانی را به صورت چشم گیر افزایش داده است. چابهار، در مقایسه با بندر عباس ۹۰ کیلو متر و در مقایسه به بندر کراچی ۷۰۰ کیلو متر به مرکز افغانستان نزدیک تر بوده و هزینه هر کانتینر اموال از این مسیر، بین ۵۰۰ یا ۱۰۰۰ دلار کاهش خواهد یافت. از این منظر، چابهار، ارزان‌ترین و نزدیک‌ترین مسیر ترانزیتی برای دسترسی افغانستان به آبهای بین‌المللی و وصل شدن به مسیرهای ترانزیت جهانی است. بر اساس آمارهای موجود، نزدیک به ۸۰ درصد تجارت خارجی افغانستان با پاکستان و از طریق بندر کراچی صورت می‌گیرد. این وابستگی چشم گیر تجارت خارجی افغانستان با پاکستان و مسیرهای ترانزیتی تحت کنترل این کشور، آسیب پذیری‌های بی‌شمار اقتصادی و سیاسی برای افغانستان خلق کرده است.

این دو کشور در سال ۲۰۱۲ موافقتنامه مشترک ترانزیتی به امضارساندند که بر اساس آن باید پروژه، مستلزم آن است تا افغانستان با طرح جامع سهولت‌های لازم برای تجارت و ترانزیت بین دو تجارت خارجی وارد معاملات تجاری منطقه شود. کشور فراهم می‌شد. اما پس از این موافقتنامه، جدا از دریافت حق ترانزیت اموال، کاهش هزینه کوچکترین اقدام در راستای فراهم کردن سهولت از حمل و نقل و دسترسی ساده‌تر به بازارهای جانب پاکستان انجام نشد و پاکستان همچنان به جهان، آنچه که برای اقتصاد افغانستان در دراز ایجاد موانع در مسیر تجارت افغانستان ادامه داد. از مدت اهمیت دارد، استفاده از مسیر چابهار برای افزایش صادرات اموال به هند، ایران، آسیای میانه و بازارهای جهان، جهت تشویق روند توسعه اقتصادی است.

ظرفیت صادراتی افغانستان در پایین‌ترین سطح ممکن قرار دارد. بخش اعظم اموال صادراتی کشور را فرآورده‌های زراعی و مواد خام تشکیل می‌دهد. با توجه به نوسانی بودن قیمت این اموال، ثبات در اقتصاد کلان و تسريع روند توسعه دشوار است، بدون تردید، آنچه روشن است، چابهار، به کاهش کنترول پاکستان بر مسیرهای استراتژیک ترانزیتی و متنوع سازی مسیرهای تجارت و ترانزیت در منطقه می‌انجامد. این مسئله، برای پاکستان غیرقابل قبول بوده و این کشور احتمالاً تلاش خواهد کرد تا از هر ابزار ممکن در راستای

برهم زدن این پروژه، استفاده کند. به عبارت دیگر، اگر اجرایی شدن چابهار برای هند، ایران و واردات ارزان‌تر اجناس از این مسیر اکتفا کند، افغانستان اهمیت استراتژیک دارد، برای پاکستان آنچه از اهمیت حیاتی برای این کشور برخودار اجرایی نشدن این پروژه از اهمیت استراتژیک برخوردار است.

زمانی در سال ۲۰۰۹ میلادی، هند بزرگراه دلار آم - زرنج را می‌ساخت (مسیر چابهار در داخل افغانستان)، نزدیک به ۱۳۰ نفر در حملات طالبان تبادله در راستای حمایت از صادرات کشور، فراهم کردن سهولت‌های مهم برای رشد سرمایه گذاری جان خود را از دست دادند. این پیام روشن از طرف پاکستان به هند و افغانستان بود که با هر های خصوصی صادرات - محور، سرمایه ابزار ممکن مانع نهایی شدن این پروژه می‌شود. گذاری در زیرساختمان‌های فیزیکی، فناوری معلوماتی اینک با نهایی شدن موافقتنامه چابهار، احتمال و مالی و مهم‌تر از همه توافق با کشورهای هند و افزایش ناامنی‌ها در مسیر این پروژه در داخل ایران جهت از بین بردن موانع دشوار در مقابل اجناس صادراتی افغانستان، محورهای اصلی اند که کشور را قادر می‌سازد تا از ظرفیت چابهار، به عنوان مهم‌ترین مسیر صادراتی به نفع توسعه دراز مدت استفاده کند. تشویق صادرات که نیازمند حمایت همه جانبه دولت است، مهم‌ترین اولویت برای دست یافتن به رشد اقتصادی پایدار می‌باشد. در صورت عدم حمایت از صنایع صادراتی، افغانستان قادر نخواهد بود تا از تمام ظرفیت نهفته در چابهار استفاده کند.

این دو کشور در سال ۲۰۱۲ موافقتنامه مشترک ترانزیتی به امضارساندند که بر اساس آن باید تجارت و ترانزیت بین دو کشور فراهم می‌شد. اما پس از این موافقتنامه، جدا از دریافت حق ترانزیت اموال، کاهش هزینه کوچکترین اقدام در راستای فراهم کردن سهولت از این جهت، چابهار، بر علاوه صدها میلیون دلار حق ترانزیت به افغانستان، وابستگی تجارتی - ترانزیتی افغانستان به پاکستان را کاهش داده و افغانستان را قادر می‌سازد تا سیاست تجارت خارجی‌اش را با میزان وابستگی کمتری به پاکستان طراحی کند. البته، چابهار به هیچ وجه به معنی منزوی ساختن پاکستان نیست. پاکستان یکی از بزرگترین بندهای ترانزیتی آبی منطقه (کراچی) را در دست دارد و سرمایه گذاری صدها میلیون دلاری چین در بندر گودار، به اهمیت این کشور در مناسبات تجارتی و ترانزیتی خواهد افزود.

اما، بدون تردید، آنچه روشن است، چابهار، به کاهش کنترول پاکستان بر مسیرهای استراتژیک ترانزیتی و متنوع سازی مسیرهای تجارت و ترانزیت در منطقه می‌انجامد. این مسئله، برای پاکستان غیرقابل قبول بوده و این کشور احتمالاً تلاش خواهد کرد تا از هر ابزار ممکن در راستای

برهم زدن این پروژه، استفاده کند. به عبارت دیگر، اگر اجرایی شدن چابهار برای هند، ایران و واردات ارزان‌تر اجناس از این مسیر اکتفا کند، افغانستان اهمیت استراتژیک دارد، برای پاکستان آنچه از اهمیت حیاتی برای این کشور برخودار اجرایی نشدن این پروژه از اهمیت استراتژیک برخوردار است.

ضرورت طرح استراتژی جامع تجارتی برای افغانستان چابهار یک فرصت استثنایی برای بهبود وضعیت اقتصاد نا به سامان افغانستان فراهم می‌سازد.

راه دشوار افغانستان

از طرف دیگر، دسترسی به بازارهای ایران و در مواردی هند، برای افغانستان با محدودیت‌های فراوان مواجه است. از میان برداشت محدودیت‌های ویژه برای تجارت افغان، محدودیت ذخیره‌گاه‌های معیاری در داخل خاک ایران، محدودیت‌های در عرصه حمل و نقل، محدودیت‌ها در عرصه نقل و انتقال پول، تعرفه‌های بلند مالیاتی در مقابل اجناس تولید شده در افغانستان و موانع غیر تعرفه‌ای که همواره روند صادرات این کشور به ایران را محدود ساخته است، می‌تواند بخشی از برنامه کلان اقتصادی با محوریت پروژه چابهار باشد. دولت افغانستان با دیپلماسی فعال تجاری می‌تواند با افزایش توان صادراتی و گفت‌وگو با ایران و هند، زمینه را برای دسترسی بیشتر به بازارهای این دو کشور فراهم سازد.

عدم توازن ترازنامه تجاری به طرز سراسما آور و نگران کننده در حال افزایش است. افغانستان سالانه بیشتر از ۷ میلیارد لار کسر تجاری دارد. تنها راه مطمین برای ایجاد ثبات در پaramترهای اقتصاد کلان و خلق تضمین برای رشد اقتصادی پایدار و دراز مدت، افزایش توان صادراتی و بدست آوردن ارز مطمین از این مجرما است تا بتواند روند رشد اقتصادی را تسريع کند. بر اساس آمارهای موجود، میزان تجارت افغانستان با ایران سالانه به ۲ میلیارد دلار می‌رسد که سهم افغانستان تنها ۵۰ میلیون دلار است. ناچیز بودن سهم افغانستان از تجارت با ایران، از یک طرف، وابسته به ضعف اقتصاد کشور و محدود بودن ظرفیت‌های تولیدی و صادراتی است و از طرف دیگر، ناشی از سیاست‌های حمایتی ایران و ایجاد موانع در مقابل سرمایه گذاران و تجارت افغانی است. لازم است تا با ایران به توافق جامع دست یابیم تا شاهد تکرار تجربه ناموفق مثل تجربه پاکستان نباشیم. چابهار، بزرگترین دستاورده برای افغانستان محسوب می‌شود. استفاده اعظمی از این دستاورده وابسته به توان دولت افغانستان در راستای بهبود وضعیت اقتصادی و افزایش توان صادراتی اش است. اجرای پروژه‌های بزرگ این چنینی، امیدواری به دسترسی به صلح، ثبات و توسعه پایدار در منطقه را نیز افزایش می‌دهد.

هفتمین جلسه سطح عالی کمیته بین الوزارتی سازمان تجارت جهانی و موافقنامه تسهیلات تجاری برگزار شد.

این جلسه تحت ریاست محترم اجمل احمدی سرپرست وزارت صنعت و تجارت و مشاور ارشد رئیس جمهور در امور مالی و بانکداری و با اشتراک نمایندگان نهادهای دولتی و سکتور خصوصی عضو این کمیته در سالون کنفرانس های این وزارت برگزار شد.

در این جلسه روی گزارش عمومی تطبیق جدول تعهدات افغانستان به سازمان تجارت جهانی، تطبیق موافقنامه حفظ الصحه حیوانی و نباتی، پورتال تسهیلاتی تجارت افغانستان، طرز العمل و مقرره ها بحث و تبادل نظر صورت گرفته و تصامیم اتخاذ گردید.

محترم اجمل احمدی با تاکید بر عملی شدن تعهدات افغانستان به سازمان تجارت جهانی گفت که خرسندیم که شماری از تعهدات ما به سازمان تجارت جهانی تکمیل شده و تلاش ها روی نهایی شدن دیگر آن نیز جریان دارد. وی همچنین گفت که وزارت خانه های که تعهدات شان را نهایی نکرده در قسمت تطبیق آن با ما همکاری نمایند تا پروسه اصلاحات در سکتور تجارت موفقانه تطبیق گردد.

راه لاجورد

افغانستان کشور محاط به خشکه است. وصل نبودن افغانستان به راه‌ها ترانزیتی آبی، عمدۀ بود. اما حکومت افغانستان از این دشواری عبور ترین مشکل ترانزیتی افغانستان است. پیش از کرد و طرح احیایی راه لاجورد را در دستور کارش این افغانستان از طریق بندر کراچی با سایر قرار داد.

کشورها تبادلات ترانزیتی داشت. تجارت از طریق احیایی راه لاجورد برای افغانستان و بندر کراچی برای افغانستان دشواری‌های بزرگ کشورهای جنوب آسیا اهمیت تاریخی و اقتصادی داشت. پاکستان از این طریق هر ازگاهی می‌فوق العاده دارد. در کنار طرح احیایی راه لاجورد، توانست برای افغانستان مشکلات جدی خلق کند بندهای ایران و هند در از بندر کراچی به عنوان اهرم فشار اقتصادی سالها اخیر راه اندازی شده است، از طریق بندر بالای افغانستان و شرکای تجاری این کشور عباس ایران افغانستان را به آب‌های آزاد وصل می‌نماید. «به نظر نویسنده، کتاب دولت، استفاده کند. بندهای ایران هنوز هم امکانات لازم را ندارد و انقلاب و ابر قدرتها، در سال ۱۹۴۱ وقتی پاکستان مرزهایش را بر افغانستان نتوانسته است. ایران به دلیل مواجه با تحریم بست، باعث مشکلات اقتصادی زیادی در این های آمریکا در سال‌های اخیر تلاش دارد تا با کشور شد و بحران اقتصادی را در پی داشت که استفاده از بندهای ایران فرصت‌های جدید اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی به داد کابل رسید و کمک را برای خودش ایجاد کند و افغانستان نیز شامل هایش را به افغانستان از طریق خطوط هوایی این طرح است. اما این مسیر نیز برای افغانستان میان دو کشور به افغانستان رساند». مشکل به دلیل سابقه سوی ایران با مردم افغانستان و ترانزیتی افغانستان تنها در این مورد خلاص نشد ترس از رشد اقتصادی افغانستان، دشواری‌های و پاکستان با خلق مشکل سد راه تجارت و دارد. ایران و پاکستان دو کشور همسایه افغانستان ترانزیت افغانستان ادامه داد. «در نوامبر سال ۲۰۱۱ نیز زمانی که ۲۴ نفر از سربازان پاکستانی در کفا شود. به باور ایرانی‌های و پاکستانی‌ها دو پست مرزی با افغانستان در جریان حمله افغانستان باید یک کشور مصرفی باقی بماند و به لحاظ اقتصادی به این دو کشور وابسته باشد. در هواپی نیروهای آمریکایی کشته شدند. پاکستان در عوض مسیر تدارکاتی ناتورا در خاک خود بست و برای بازگشایی مجدد آن در ژوئیه سال ۲۰۱۲ هیلاری کلینتون مجبور شد که از پاکستان به دلیل انجام این کار عذرخواهی کند که این کار می‌تواند مانع بزرگ سد راه تجارت و ترانزیت افغانستان خلق کند. طرح راه لاجورد و وصل شدن افغانستان از مسیر ترکمنستان، آذربایجان... تاثیرات امنیتی زیاد بر افغانستان داشت.» این چالش‌ها و مشکلات حکومت افغانستان را وادار کرد تا برای وصل شدن افغانستان به اروپا و ایجاد سهولت‌های بیشتر ترانزیتی، راه‌های بدیل را جستجو کند.

گرجستان و ترکیه به اروپا، یکی از طرح‌های اقتصادی است که باعث می‌شود تا افغانستان فرصت‌های بزرگ اقتصادی و ترانزیتی با کشورهای اروپایی را داشته باشد و از وابستگی شدید اقتصادی به ایران و پاکستان رهایی یابد. همکاری‌های تجاری و ترانزیتی میان کشورهای افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه فصل جدیدی از همکاری‌های منطقوی برای تحول تبادل تجاری میان این کشورها است. طرح «راه لاجورد» ابتکار افغانستان است و توافقنامه آن میان افغانستان، ترکیه، ترکمنستان، آذربایجان و گرجستان در هفتمین کنفرانس ریکا (R E C C A) جلال آباد در شرق افغانستان حدود ۱۴ روز وقت می‌گیرد و تنها هزینه انتقال یک کامیون کالا بیشتر از ۵ هزار دلار است. هزینه استفاده از مسیر قراقوشان که ۶۰ هزار و ۲۰۰ کیلومتر است بیش از ۴ هزار دلار و از مرز تورغنندی تا قارس ترکیه (راه لاجورد) دو هزار و ۲۰۰ کیلو متر و اندکی بیشتر سه هزار و ۲۰۰ دلار است. انتقال اموال تجاری از طریق راه لاجورد برعلاءو نیاز زمانی کمتر از نیز است. وضع نشدن تعریفه های گمرکی بالای کالاهای تجاری افغانستان از سوی کشورهای ذیدخل راه لاجورد و ایجاد سهولت‌های بیشتر برای انتقال کالاهای تجاری افغانستان، فرصت‌های تازه برای تجارت افغانستان و تقویت و رشد اقتصادی در این کشور است. در گذشته افغانستان برای واردات و صادرات، سخت وابسته به پاکستان بود. اگر پاکستان اجازده میداد افغانستان می‌توانست کالاهای تجاری خویش را با سایر کشورها از طریق بندر کراچی انتقال دهد و از سایر کشورها و خود پاکستان نیز واردات داشته باشد. با احیای راه لاجورد دیگر افغانستان نیازمند پاکستان نخواهد بود. گاهی هم اتفاق افتاده است که اموال تجاری افغانستان مثل قالین و میوه خشک به نام پاکستان به کشورهای دیگر صادر شود. هنوزهم ابتکار صادرات قالین افغانستان در دست پاکستان است. قالین‌های افغانی با نرخ بسیار پایین به پاکستان برده شده و بعد از پرسوس و پاکاری و رفوگری به نام پاکستان و باقیمت بسیار بلند به کشورهای دیگر صادر می‌شود. از جانب دیگر وضع تعرفه‌های گمرکی بلند بالای کالاهای و اموال تجاری سایر کشورها که به افغانستان

گردد. «راه لاجورد» به اروپا، یکی از طرح‌های اقتصادی است که باعث می‌شود تا افغانستان فرصت‌های بزرگ اقتصادی و ترانزیتی با کشورهای اروپایی را داشته باشد و از وابستگی شدید اقتصادی به ایران و پاکستان رهایی یابد. همکاری‌های تجاری و ترانزیتی میان کشورهای افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه فصل جدیدی از همکاری‌های منطقوی برای تحول تبادل تجاری میان این کشورها است. طرح «راه لاجورد» ابتکار افغانستان است و توافقنامه آن میان افغانستان، ترکیه، ترکمنستان، آذربایجان و گرجستان در هفتمین کنفرانس ریکا (R E C C A) جلال آباد در شرق افغانستان حدود ۱۴ در سال ۲۰۱۷م، میان نماینده‌گان هر پنج کشور به امضاء رسیده است. در میان تمام این کشورها افغانستان از موقعیت و جایگاه بلندی در عرصه بهره برداری بیشتر از راه لاجورد برخوردار است. طرح احیای راه لاجورد ابتکار افغانستان بود که مورد حمایت کشورهای ذیدخل این پروژه مهم قرار گرفت. از جانب دیگر «براساس موافقنامه راه لاجورد کشورهای ذیدخل هیچ نوع تعریفه و یا محدودیتی بالای اموال افغانی نمی‌گذارند و موترهای افغانستان می‌تواند برای بارگیری و تخلیه اموال بدون موافع گمرکی داخل هر یک از این کشورها شوند». این فرصت‌ها برای رشد و تقویت اقتصادی افغانستان استثنایی است و حکومت افغانستان با این ابتکارش گامی مهمی برای خود کفایی و رونق اقتصادی افغانستان برداشته است.

این طرح در نوع خود یکی از شاهکارهای حکومت وحدت ملی به حساب می‌آید. در کنار مشکلات و چالش‌های متعددی که فرا راه حکومت افغانستان موجود است، احیای راه لاجورد می‌تواند نقطه وصل افغانستان با کشورهای منطقه و اروپا محسوب شود. راه لاجورد که از بندرهای آقینه ولايت فارياب و تورغندي ولايت هرات در افغانستان آغاز می‌شود، از مسیر بندر ترکمن باشی کشور ترکمنستان، شهر باکوی آذربایجان و منطقه تفلیس گرجستان به دریای سیاه و بعداً با گذشتن از کشور ترکیه، افغانستان را به آبهای آزاد و اروپا وصل می‌کند. این راه برای افغانستان برعلاءو داشتن اهمیت اقتصادی که می‌تواند افغانستان را با کشورهای منطقه و از طریق ترکیه به اروپا وصل کند، اهمیت تاریخی نیز دارد.

سرمایه گذاری چین بالای راه لاجورد فرصت بزرگ برای توسعه و انکشاف این راه است. بر علاوه پنج کشور ذیدخل در راه لاجورد، چین و روسیه نیز بالای این راه سرمایه گذاری می‌کنند. قرار است چین ۴۰ میلیارد دالر در این مورد سرمایه گذاری کند. کشورهای مانند ترکمنستان، آذربایجان و گرجستان به خاطر دور شدن از وابستگی به روسیه و استفاده از فرصت‌های اقتصادی دیگر، با تعهد جدی از طرح راه اندازی راه لاجورد حمایت کرده و بالای آن سرمایه گذاری می‌کنند. ترکمنستان یکی از کشورهای عمدۀ صادر کننده گاز است. این کشور، چهارمین کشور بزرگ تولید کننده گاز در جهان محسوب می‌شود. پیش از این کشور تنها به روسیه، ایران و چین صادر می‌شد. این کشور در سدد آن است تا راههای دیگر برای صادر کردن گازش به سایر کشورها پیدا کند. راه لاجورد مطمئن ترین راه برای صادرات گاز ترکمنستان به اروپا و سایر کشورها است. آذربایجان در گذشته یکی از کشورهای مستعمره روسیه بود و اکنون در تلاش است تا خودش را از وابستگی به روسیه دور کند و نیاز دارد تا از طریق راه لاجورد به سایر کشورها متصل شود. برای این کشور نیز راه لاجورد اهمیت سیار دارد. راه لاجورد برای گرجستان و ترکیه نیز مزایای اقتصادی زیاد دارد و از این راه می‌توانند فرصت‌های اقتصادی بیشتر بدست آورند. اتاق تجارت و صنایع افغانستان می‌گوید که هشتاد درصد انتقالات در این راه با راه آهن خواهد بود و نیز در بحیره کسپین سهولت‌های بزرگ حمل و نقل کالاهای با کشتی فراهم شده‌اند. این مسیر برای انتقال کالاهای افغانستان در بازارهای جهانی سهولت‌های زیادی دارد و هزینه کمتر نیاز دارد. طرح و راه اندازی راه لاجورد صرف برای افغانستان با ارزش نیست. بلکه تمام کشورهای ذیدخل در این پروژه از مزایای اقتصادی آن بهره مند می‌شوند. اما این راه برای افغانستان حیاتی است. مردم افغانستان با حمایت از این طرح به دستاوردهای بزرگ اقتصادی دست پیدا می‌کند و از وابستگی شدید اقتصادی و تجاری به ایران پاکستان و ایران رهایی می‌یابند. وصل شدن افغانستان به آب‌های آزاد و رونق تجارت جهانی این کشور یکی از آرزوهای تاریخی مردم افغانستان است. اگرچند افغانستان به خاطر نداشتن زیر ساخت‌های معیاری ترانزیتی، هنوز هم با چالش‌های زیادی برای بهره برداری درست از راه لاجورد مواجه است؛ اما با حمایت کشورهای منطقه و کمک کننده‌های جهانی حکومت و مردم افغانستان امکان تحول در زیر ساخت های ترانزیتی افغانستان ممکن است و حکومت افغانستان باید در گام نخست زیر ساخت‌های ترانزیتی خودش را بسازد و برای بهره برداری درست از راه لاجورد سرمایه گذاری کند.

138

اجرایی شدن موافقنامه راه لاجورد به ایجاد شبکه منظم و منسجم ترانزیتی و ترانسپورتی از افغانستان تا اروپا کمک خواهد نمود و مردم منطقه و فرامنطقه از تأثیرات عظیم اقتصادی آن بهره‌مند خواهند شد.

ضیا دانش

هفته صنعت؛ رشد تولیدات داخلی و بسته‌های جدید حمایتی حکومت

در چهار و نیم سال گذشته، صنایع تولیدی که قادر به رقابت با محصول مشابه خارجی است و در تولید ۱۹ قلم محصول دیگر نیز در حال ارتقای کیفیت و ظرفیت در حد استندردهای جهانی می‌باشد. حمایت و انکشاف صنعت از اولویت‌های برنامه انکشاف ملی حکومت است؛ طبق این پالیسی، حکومت تلاش کرده است که در چهار و نیم سال گذشته، از گسترش تولید و سرمایه‌گذاری در بخش صنعت حمایت همه‌جانبه کند که به مهم‌ترین آنها اشاره می‌شود.

۱- انکشاف صنعت؛ اولویت برنامه توسعه ملی صنعتی شدن افغانستان و آزادسازی اقتصاد کشور از طریق صنعتی شدن یکی از اولویت‌های اساسی برنامه «چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان» می‌باشد که مورد تأیید و حمایت جامعه جهانی نیز قرار دارد. طبق این برنامه، نهادهای حکومتی مربوط، مؤظف هستند تا جهت گسترش و افزایش سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و تولیدات داخلی، سهولتها و زمینه‌ها را فراهم بسازند. افزایش ارائه خدمات تسهیلاتی و زیربنایی در تمام شهرک‌های صنعتی کشور؛ فراهم کردن دسترسی به قرضه؛ گسترش شهرک‌های صنعتی؛ تبدیل و اصلاح قوانین؛ ایجاد کمیته‌های مشترک کاری بین حکومت و صنعتکاران؛ ایجاد اتاق جدگانه صنایع؛ تمرکز فعالیت‌های وزارت تجارت بر صنعت و تغیر نام این وزارت به وزارت صنعت و تجارت...

در چهار و نیم سال گذشته، صنایع تولیدی افغانستان رشد امیدوار کننده داشته است؛ طوری که سهم سکتور صنعت در تولید ناخالص داخلی از ۲.۴ درصد در سال ۱۳۹۳ به ۴.۵ درصد در سال ۱۳۹۵ رسید. طبق گزارش وزارت صنعت و تجارت، رشد سکتور صنعت در سال ۱۳۹۶ در مقایسه با سال ۱۳۹۳، ۲۲ درصد بوده و میزان سرمایه‌گذاری نیز در این بخش، به ۳۰۷.۵ میلیارد افغانی رسیده است. تبدیل، تدوین و اصلاح قوانین؛ ساده‌سازی پروسه‌های کاری و اداری؛ کاهش هزینه‌های اولیه سرمایه‌گذاری و اخذ جواز کار؛ حمایت از سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری؛ انکشاف و تجهیز شهرک‌های صنعتی؛ حمایت و تقویت سکتور خصوصی؛ کاهش قیمت زمین برای سرمایه‌گذاران؛ افزایش تعرفه‌های گمرکی بر اجناس وارداتی مشابه با تولیدات داخلی؛ کاهش تعرفه‌های گمرکی محصولات خام مورد نیاز تولیدکنندگان داخلی و استفاده از تولیدات داخلی در ادارات دولتی ... از اقدامات و برنامه‌های جدی حکومت وحدت ملی برای انکشاف، ثبت و تقویت تولیدات داخلی به حساب می‌روند. براساس آمارهای ارائه شده از سوی مراجع مسؤول، اکنون افغانستان در تولید ۴۵ قلم محصول مورد نیاز بازار به خودکفایی رسیده

و... بخشی از این تلاش‌ها جهت جذب سرمایه گذاری‌های بیشتر در بخش صنایع و حمایت از رونق گرفتن تولیدات داخلی است.

٢- تدوين، تعديل و اصلاح قوانين مرتبط

وجود قوانین مناسب از مهم‌ترین بسترهای جذب و گسترش سرمایه‌گذاری و رونق صنایع داخلی می‌باشد. در چهار سال گذشته، طرز العمل‌ها، مقررات ها، قوانین و میکانیزم‌های اداری بسیاری جهت حمایت از سرمایه‌گذاری و رونق تولیدات داخلی ایجاد، تعديل، اصلاح و ساده‌سازی گردیده است؛ طوری که افغانستان در سال ۲۰۱۸ میلادی در یک بررسی جهانی، در ابتدای فهرست کشورهای پیشرو در ایجاد فضای مناسب کسب و کار قرار گرفت. اتفاقاً قانون حمایت از سرمایه‌گذاری و حفاظت از صنایع داخلی؛ قانون حفاظت از تولیدات داخلی؛ قانون دیزاین‌های صنعتی و اتفاقاً قانون اسرار تجاری و صنعتی، از تلاش‌های حکومت برای فراهم ساختن چتر حمایتی در ساحه تقنین پخش صنعت است.

۵- حمایت گسترده حکومت از رشد و رونق تولیدات داخلی

طبق قانون تدارکات، ۲۵ درصد از محصولات مورد نیاز ادارات دولتی از منابع داخلی باید تأمین شود. قابل یادآوری است که از سوی اداره تدارکات ملی ۵ درصد ارجحیت برای متشبthen زن در نظر گرفته شده و ۱۵ - ۲۵ درصد سهم در پارکهای صنعتی نیز برای تشبات کوچک متوسط و زنان اختصاص یافته است. حکومت در ادامه اقدامات حمایتی خود، آهن‌های داغمه تحت مالکیت خود را به قیمت کمتر از ده هزار افغانی فی تن، در اختیار کارخانه‌های تولید آهن واگذار کرده است؛ واردات زعفران از بیرون کشور را منع کرده؛ سرمایه‌گذاران جدید در سکتور صنعت را تا سه سال از پرداخت مالیات معاف ساخته؛

درصد جرایم مالیاتی متشبthen را بخشیده؛ واردات ماشین آلات صنعتی و مواد خام را شامل یک رژیم مالیاتی انعطاف‌پذیر بین صفر...

۳- گسترش و تجهیز شهرک‌های صنعتی

در چهار و نیم سال گذشته، پالیسی ملی پارک های صنعتی در همکاری نزدیک و همنظری سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان داخلی تدوین و طرز العمل توزیع زمین در این پارک‌ها تعدیل و نهایی شده است. بر اساس این طرز العمل، توزیع زمین در پارک‌های صنعتی ادامه دارد. به منظور حمایت از سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان داخلی، قیمت زمین در پارک‌های صنعتی در هر مترمربع پنجاه افغانی ثبیت شد و خدمات رفاهی و زیربنایی نیز در این شهرک‌ها تطبیق شده است. در چهار و نیم سال گذشته، علاوه بر انکشاف و تقویت خدمات و امکانات مختلف شهرک‌های صنعتی موجود، هفت پارک صنعتی جدید احداث گردید و هشت پارک صنعتی دیگر تحت مطالعات و پرسی قرار دارد.

- ب - اقدامات و حمایت‌های میان‌مدت:**
- ۷. ایجاد و تدوین نقشه راه صنعتی شدن کشور :** رئیس‌جمهور تأکید و تصریح کرد که برای صنعتی شدن به ایجاد تدوین یک نقشه راه روشن نیاز است و این مهم به همکاری حکومت و سکتور خصوصی در داخل کشور باید تهیه شود.
- ۸. سرمایه‌گذاری مشترک روی منابع بشری:** رئیس جمهوری تأکید کرد که وقت آن رسیده است تا روی تربیت و پرورش قوای بشری مناسب جهت پیشبرد سکتور صنعت کشور سرمایه‌گذاری و اقدامات هدفمند مشترک صورت بگیرد و نهادهای علمی باید قادر به ارائه منابع بشری مسلکی و تخصصی که پیشبرد بازار صنعت باشند.
- ۹. توجه به افزایش صادرات:** رئیس‌جمهور تصریح کرد که فرصت‌ها و بسترها مورد نیاز صادرات کشور از جمله سکتور بانکداری و فراهم کردن اعتبار موردنیاز صادرکنندگان فراهم شود تا صادرات افزایش یابد.

و طبق پیشنهاد سکتور خصوصی، تعرفه گمرکی ۸۰۰ قلم محصول وارداتی که مشابه آن در داخل تولید می‌گردد را افزایش داده است.

۶- هفته صنایع و بسته‌های جدید؛ حمایت رئیس‌جمهور از سکتور صنعت

در هفته تجلیل از صنایع داخلی، رئیس‌جمهوری اسلامی افغانستان کلیات حمایت‌های حکومت از رشد و رونق سکتور صنعت و سرمایه‌گذاران را اعلام کرد که در دو بخش قابل دسته‌بندی است:

الف - اقدامات و حمایت‌های کوتاه‌مدت:

۱. تحرك مدیریتی در پارک‌های صنعتی: انتقال مدیریت پارک‌های صنعتی به اداره عملیاتی و حمایوی انکشاف ملی ریاست‌جمهوری و اتاق تجارت و صنایع با مدیریت مشترک، تکمیل پارک‌های تحت کار و قرار گرفتن پارک‌های صنعتی به عنوان یک اولویت در بودجه وسط سال، از برنامه‌های پیش رو در حمایت از صنایع و سرمایه‌گذاری است.

۲. تسهیل و تسریع پروسه دسترسی زمین برای سرمایه‌گذاران: رئیس‌جمهور بر حل سریع مشکلات زمین برای سرمایه‌گذاران تأکید کرد و از مراجع مسؤول خواست که تا در یک بازه زمانی مشخص این موضوع تحقق پیدا کند.

۳. فراهم کردن خدمات زیربنایی با قیمت مناسب: رئیس‌جمهور غنی به مراجع مسؤول هدایت داد تا خدمات زیربنایی از جمله برق صنعتی با قیمت مناسب برای صنعتکاران فراهم شود.

۴. تأمین امنیت سرمایه‌گذاران: رئیس‌جمهور از سکتور خصوصی خواست که درباره طرح مشخص در مورد چگونگی تأمین امنیت سرمایه‌گذاران با وزارت امور داخله به توافق برسند.

۵. مجازات افراد فسادپیشه: افراد فسادپیشه و یا نهادهایی که مانع تسهیل و تسریع ارائه خدمات به سرمایه‌گذاران و صنعتکاران می‌شوند، مورد مجازات قرار خواهند گرفت.

۶. ایجاد گروه مشترک کاری جهت تعیین تعرفه‌ها: رئیس‌جمهور از سکتور خصوصی خواست تا با مشارکت نهادهای حکومتی، در مورد تعیین تعرفه‌های گمرکی به یک توافق مشترک برسند و حتی می‌توانند سال سه بار در تعیین نرخ تعرفه‌ها، تغییرات بیاورند.

تجارت از دیدگاه حضرت محمد

پیامبر خدا صلی الله علیہ و آلہ :

مَنْ بَاعَ وَ اشْتَرَى فَلِيَجْتَنِبْ حَمْسَنْ حِصَالَ، وَ إِلَّا فَلَا يَبِعَنْ وَ لَا يَشْتَرِيْنَ: الرِّبَا، وَ الْحَلْفَ، وَ كِتْمَانَ الْعَيْبِ، وَ الْحَمْدَ إِذَا بَاعَ، وَ الدَّمَ إِذَا اشْتَرَى .

کسی که خرید و فروش می کند باید از پنج کار دوری ورزد و گونه نباید خرید و فروش کند: ربا، سوگند، پوشاندن عیب کالا، تعریف و تبلیغ در موقع فروش و بدگویی از کالا در موقع خرید آن.

پیامبر خدا صلی الله علیہ و آلہ :

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ سَمْحَ الْبَيْعِ، سَمْحَ الشِّرَاءِ، سَمْحَ الْقَضَاءِ .

خداؤند متعال کسی را که در خرید و فروش و پس دادن قرض گذشت و آسانی نشان دهد دوست می دارد.

پیامبر خدا صلی الله علیہ و آلہ :

التاجِ الأمين الصدقَ المُسلِمُ مع الشهداَءِ يَوْمَ القيمةَ .
تاجر درستکار، راستگو و مسلمان، در قیامت با شهیدان است.

پیامبر خدا صلی الله علیہ و آلہ :

التاجِ الصدقَ تحت ظلِّ العرشِ يَوْمَ القيمةَ .
تاجر راستگو در روز قیامت زیر سایه عرش است.

پیامبر خدا صلی الله علیہ و آلہ :

التاجِ الصدقَ لا يُحْجَبُ مِنْ أَبْوَابِ الجنةِ .
درهای بهشت به روی تاجر راستگو بسته نمی شود.

پیامبر خدا صلی الله علیہ و آلہ :

التاجِ الصدقَ الأمين مع النبئين و الصديقين و الشهداَءِ .
تاجر راستگو و درستکار، در کنار پیامبران و صدیقان و شهیدان است.

پیامبر خدا صلی الله علیہ و آلہ :

رَحْمَ اللَّهِ عَبْدًا سَمْحَا إِذَا بَاعَ، سَمْحَا إِذَا اشْتَرَى، سَمْحَا إِذَا قَضَى، سَمْحَا إِذَا افْتَضَى .
خدای رحمت کناد بنده ای را که در فروش و خرید و پس دادن قرض و پس گرفتن آن آسان گیر باشد!

افغانستان به نقطه وصل و چهار راه ترانزیت منطقه بی بدل می شود

فعالیت‌ها و دستاوردهای حکومت در چهار سال اخیر در زمینه توسعه ترانزیت و ترانسپورت:

- ۱- افزایش عواید فیس پرواز های عبوری
- ۲- آغاز به کار پروژه کاسا ۱۰۰۰؛ درآمد ۵۶ میلیون دالری سالانه از ترانزیت انرژی
- ۳- افتتاح فاز اول خط آهن بین المللی آسیا (اتامراد - امام نظر - آقینه)
- ۴- افتتاح راه لاجورد
- ۵- آغاز به کار پروژه تاپی
- ۶- عملیاتی شدن پروژه تاپ ۵۰۰
- ۷- بهره برداری از میدان هوایی بلخ، هرات، بامیان و فراه
- ۸- میدان هوایی تحت کار: غزنی، خوست، نیمروز، بدخشان، کندز، زابل و ولسوالی های مالستان و جاغوری در غزنی
- ۹- حدود ۱۴۱ کیلومتر از ۵۵۵۵ کیلومتر خط آهن شامل برنامه ملی فعال می باشد
- ۱۰- افتتاح فاز اول بندر چابهار و ارسال اولین محموله به هندوستان
- ۱۱- دهليز هوایی از کابل، قندهار، بلخ و هرات به کشور های هند، عربستان سعودی، ترکیه، امارات متحده عربی، قزاقستان، روسیه، کشورهای اتحادیه اروپا و چین افتتاح شده است و بیش از ۶۶۲۰ تن کالا در ۵۶۵ پرواز از طریق این دهليزها صادر شده است
- ۱۲- تکمیل شدن بخش سوم راه آهن هرات - خواف
- ۱۳- طرح احیای راه ابریشم در افغانستان
- ۱۴- طرح ایجاد دو خط کشتی رانی ویژه افغانستان برای اولین بار در آب های بین المللی
- ۱۵- تصویب استراتیژی ۱۰ ساله سکتور ترانسپورت زمینی
- ۱۶- افتتاح و صدور نخستین محموله تجاری افغانستان در چارچوب سیستم «تیر» به اروپا، آذربایجان، پاکستان و ترکمنستان
- ۱۷- افتتاح کاردنهليز شمال به جنوب، دهليز شرق به غرب و سرک دوشی - بامیان
- ۱۸- انتقال سیستم کنترول حریم هوایی به حکومت افغانستان و افتتاح سیستم جدید رادار میدان هوایی بین المللی حامد کرزی
- ۱۹- درآمد ۴۰۰ میلیون دالری سالانه از ترانزیت گاز ترکمنستان به پاکستان و هند.

وزارت صنعت و تجارت
ریاست اطلاعات و ارتباط عامه